

شاعر محترم عاكف بكه خطاباً توفيق
فكرت بلك يازديغي هذيانلره جوابدر

احمد عونی قونوق

Hazırlayanlar

Duygu Kara-Mine Kara

2019

توفیق فکرت بک دیبور:

بکا آکلاتمه او رعنا دینی
بیلیرم بنده سنک بیلدیکی
اوقودم بن ده کتاب غیبی
دیکلهدم بن ده حتاب غیبی
بن ده سززر کبی جامع جامع
دولاشوب خالقه اولدم راکع
شوق جنتله خیالم مشغول
یوره کم خوف جهنمله ملول
بن ده طیرماندم اولو طوبایه
بن ده چیقدم ملأ اعلایه
بن ده عاشقدم ازان نغمه سنه
بر قوشاردم که او الله سسنه
بن ده تسبیح و دعا صوم و صلاة
هپسنی هپسنی یاپدم هیهات!

جواب

آفرین شاعر شاه معنی
ایشته باق بویله اولور فرط ذکا
اوقومشسک او کتاب غیبی
دیکلهمشسک او عتاب غیبی

شوق جنتله نماز قيلمشسك
نار دوزخدن ايسه بيلميشسك
حقه اجرت ايله ساجد اولمق!
نفسنك حظه عابد اولمق!
بو ميدر آكلاديغك قرآنى
بويله مى بلميش ايدك رحمانى
بو بيليشين آكلايشك ايمان عوام
بويله ايمان ره ادراكه حرام
بو سببدن او كتاب پر تاب
ايدىيور هپ اولوالالبابه حتاب
سكا قران ديديكه اول آكاه
ياپمه اللهله برابر بر اله
سن ايسه وهمكى الله ياپدك
نفس موهومكى سودك طايدك
صانمه كه طوغرى بر ايمان ايتدك
دينكى نفسكه قربان ايتدك
بويله ايمان بكنلمز البت
كتيرير آدمه بر كون نكبت
بويله دين طومه مقلدلكدر
متشبتلى هپ هالكدر
چونكه بر پوفله اساسى ييقيلير

بو صغوق طاپمه دن البت بيقيلير
باشقه بر شيدر او ايمان يقين
ايدهمز كيمسه اوکا شك تلقين
سن ده وهمكدن اوصانديك ييقديك
بو سبیدن كه او ديندن چيقديك
ييقديك اما يرينه حق می قودك
نه كزر! كيتدی اودون كلدی اودوز

توفيق فکرت بك دييور:

بيلمه دن كورمه دن ايمان ايتدم
نفسمی دينمه قربان ايتدم
چونكه تلقينلره آلدانمش ايدم
قانديغك شيلره هپ قانمش ايدم

جواب

بو نه سوز ای متفکر استاد
بیل که اخباره در آنجق ايمان
قوت و ضعف ايله موسوف بر شان
كوريلمش شيه نه حاجت ايمان
ايستر انكار ايت اونی ايستر اينان
او، اودر صدق وجود نبی ظاهر

او کوروش شك و ظنونی قاهر
بیلمه دن کورمه دن ایمان ایتمک
بو اساسلرله دونر چرخ فلک
غیبه ایمانله نظام عالم
غیبه ایمانله یاشار بر آدم
مثلا تاجر اولان بر انسان
غیبه ایمانله آچار بر دکان
چونکه غاأ بده کی ربجه ایمان
ایتدی البت چالیشیر پایزنان
وار قیاس ایت بونی هپسی بویله
سوزی آرتق دوشونوبده سویله
ایشیدیرسهک خبری بر قولی
صدقه ده کذبده ممکن حملی
کوز کورونجه کیدر ایمان آرتق
صدقه، کذبه کلیر بر وارلق
ایشته قرآن ده خبردر استاد
صدقه هانکی کوروش ویردی فساد
سکا قران دیدی که الله وار
بو عوالم هپ او اللهله یاشار
ظاهر و باطن و اول، آخر
عاقلق چشمه کوندن باهر

ذات پاکی بتون اشيایي محیط
قدرتی صورت و معنایی محیط
اویله قیوم جهان که او لطیف
آندن اولدی بتون اشيای کثیف
نه کوروب بونلری تکذیب ایتدک
نیه سن جانب کفره کیتدک
فنمی؟ فن عاقلی اضلال ایتمز
بو اساساتی او احلال ایتمز
افترا بو هزیانلر فنه
بیلیر ارباب فراست فن نه
مسلمانلق فن ایله توأمدر
دخل ایدن فنه، او بر سرسمدر
کشی اولمز ایسه صاحب تمیز
نه اوقورسه اوقوسون شور انکیز
هانکی بر فن دیدی که جز کلدن
اکمل و افضل اولورمش بعضاً
بویله حکم ایتدی فقط مادیون
چونکه تمیزی خراب ایتدی ظنون
بری فرزند فنون دیده سینه
بویله صورمش که شو آوجمده که نه
دلیقانلی قلمی آلمش اله

طالمش اندیشه جفرو رمله
دیمش اول کیزله دیکک شی بدن
صاریدر، اورتاسی بوشدر، معدن
پدری بهت ایله صورمش او نه در
بوپله بر شی نه اولور حکمکی ویر
حمقی بیچاره بی ایتمش مجبور
بالبداهه دیویرمش قالبور
او زواللی پدر ایتمش فریاد
وصفك اعلا ایدی حکمک برباد
نره یه کیتدی او تمیز آ چوجق
صادر اولدی طولولقدن بوشلق
نیه سن بیلمدک ای فن دیده
قوجه قالبور صیغاماز کف یده

توفیق فکرت بك دیور:

سودم اللهی ده پیغمبریده
او آلائی قالدی بو کون هپ کریده
آکلادم چونکه حقیقت باشقه
باشقه یولدن چیقیلیرمش حقه

جواب

سوديكك نفسك ايمش اى استاد
وهمك ايتمش سكا خالق ايجاد
حق و پيغمبرى هپ اوكدە طورور
خودپرستانه قوى سيّله اورور
حق و پيغمبرينى بيلسه ايدك
حقه ايصال ايده جكدى سنى دين
لكن اوهامكه طايدك جداً
بويله بوشلقره دوشدك بردن
بوشلغى شيمدى حقيقت سانداك
آتش وهمكه تكرر يانداك
چيقمادك اسفله اينداك يردن
آدن اينداك اشكه بينداك سن

توفيق فكريت بك دييور:

صايدىغك خارقه لر معجزه لر
برر افسون ذكادرکه بشر،
بى توقف آچييور سرلرينى
معجزات اهلى اونوتمش يارينى
مغفل و مغفل او عيسى، موسى
كهنه بر كزب مطلسمدر عصا

بشرك بونجه ضلالتلری وار
پوتنی کندی یاپار کندی طاپار

جواب

أنبیا ایلدی عقله دعوت
حمقا دعوته ایتدی حدت
عقلا دنکلهدی تابع اولدی
نور حق عقل ایله لامع اولدی
بعضیسی چیقدی ایچندن دیدی یوق
بکزه یه نلر ایچمزده سکا چوق
کورهم فرقکی تابع اولالم
سوزیکک صدقنه قانع اولالم
دیدى پیغمبر آلك ایشته کلام
عقله تطبیق ایدیکز وارمی خطام
دیدیلر سوز بزه کانی کلمز
سوز بزم ز زهنمزی هیچ چلمز
ایسته رز خارقه کورمک سندن
بو نبوت بزه اولسون روشن
عقلا ایتمدی بونده اصرار
کوردیلر چونکه سوزی معنیدار
آنجق احمقلى قاندرمق ایچون

انبیا معجزه کوستردی او کون
او کمالاتی بوکونکی حمقا
صاندیلر هپ برر افسون ذکا
او خوارق دکل افسون بشر
ویردی فردایه ده برهان و اثر
مثلا معجزه شق قمر
اولدی هند اهلنه ده حیرت بر
انکلیز غیرتی بر عصر اول
هندده بولمشدی عجیب بر هیکل
اوزرنده شو عباره موضوع
سنه شق قمرده مصنوع
انشقاق قمری هند اهلی
کوره رک هپ بوکا شاشمش بللی
معجزات اهلنک ایشته یارینی
انکلیزلر آچیور سرلرینی
دینکه خدمت ایدرکن اغیار
بیقیورسک سن اونی جاهل یار
هانکی بر معجزه اولدی باطل
او سنک فنک ایله ای عاطل
برینک یاپدیغینی یاپ کوره لم
کوره لم اونلری کیممش، سن کیم

کندینی صاتمادی اونلر اصلا
صاتدیلر معرفت نور خدا
بشری ایتمدی اونلر اضلال
اونلره تابع اولان بولدی کمال
اونلرک مقصدینی عارف اولان
پوتنی قیردی بوتون کیزلی، عیان
کیزلی پوت وهم و خیالاتکدر
اعتقادات محالاتکدر،
سکا هپ کندی خیالک حاکم
دیمه بن رب طانیمام بی باکم
سکا هر لحظه ده بیک پوت ایجاد
ایدرک طاپدیرر ای کور استاد
سنده معبود کی یاپدک، طاپدک
ظن ایدرسک یکی بر شی یاپدک
غافلک بونجه ضلالتلری وار
پوتنی کندی قیرار، کندی یاپار
مغفل و مغفل اولان باق کیمدر
چشم انصافده کیم مجرمدر
بو اوکا بکزه دی ای نابینا
مثنویسنده دیدی مولانا:
درت کیشی شوپله نمازه طورمش

شو سؤالی بریسی قوندورمش:
قیلارز بز بو نمازی اما
کیردیمی وقتی نمازک عجابا
بریسی صوص دیمش ای یار وفا
نمازی بوزدی کلام دنیا
یار ثالث ده دیمش ای اخوان
ایکیکزدن ده بو حال اولدی عاین
یار رابع دیمش الله ثنا
که نمازده بنی حفظ ایتدی خدا
برینک یاپدیغنی یاپدی بری
اولمادی کندی ایشندن خبری
سن ده بونلر کبی یاپدک عیناً
بیلمدک یاپدیغنی غفلتدن
مرده عقلک ایشی هپ غفلتدر
دائماً حالی اونک سکرتردر
جسدک عقلی اولنجه مرده
حکم حیوانه کیرر هر یرده
جسم حیوان یولار ایستر البت
او یولارسز براقلسه دهشت!
یولاری حیوانه حیوان طاقماز
او زواللی بو هنردن چاقماز

اوکا بر عاقل و دانا ایستر
که او بیچاره‌یه اولسون رهبر
انبیا عاقل و دانا کلدی
سورینک آرقه‌لرندن یلدی
ایچلرنده نیجه گم آماز وار
اونلره ضربه تأدیب یارار
مرده عقله دم عیسی لازم
ظلمته بر ید بیضا لازم،
نفس فرعونه، عصای موسی
چیقه‌رق اولمالی بر اثرها

توفیق فکرت بك دییور:

آرا کیت دیرینی کز کعبه‌سنی
دیکله تکبیری ایشت چاک سسنی
کوره‌جکسک که بو هپ بوشلقدر
اومدیغک آراددیغک* شی یوقدر**

** بو بیتده شعر خطاسی ده واردر. بوشلق ایله یوق قافیله اولماز. زیرا بریسی ضمه ثقیله مقبوضه، دیکری ضمه ثقیله مبتوطه در.

* آرا دیغک کلمه‌سی اماله‌سز اوقونورسه وزنی بوزار. اماله ایله قرأت ایسه زمانمزه محل بله‌غت و سلاستدر.

دوزمه اللهی کبی شیطانی
بوده سی، اهرمنی، یزدانی
طوپنک خالقی بر وهم جبین
کولکه لر کولکه لر آنلرده درین
بر قراکلق سه زه رک چورلدم
آجی بر ضربه یدم دورلدم

جواب

سنده ای شاعر یکتای زمان
آریه تجاری قدر یوق ازعان
بر آووج آریه کورن بر تاجر
بیغنک وصفنی فرقه قادر
بر نمونه بو وجودک کلدن
طولومی، بوشمی دوشون بر جداً
کوروشک وار بلیشک وار، وار... وار...
بو هنرلر کیدر ایجاده قدر
سنده وارکن بو قدر وصف جلیل
یا نیچین کلکی ایتدک تجهیل
وهمک ایجادی، اوت بوشلقدر
بوشلقه طایمه ده سرخوشلقدر

آرادی کعبه‌بی دیری وهمک
کریده طوردی آراکن فهمک
یرده یا کوکده آراکن حمقا
اونی کندکده بولور اهل زکا
چونکه موجود حقیقی دیدی بز
آدمه شاخ دامارندن یقینز
آته بیندک آت آراسک غافل
دولاشیرسک ینه جاهل، جاهل
بیلیرم آکلامادک سن بو سوزی
قاله صیغماز بو معانینک اوزی
چونکه دوستم بو معانی زوقی
ویریور زوقی کلامک سوقی
بر مثالدن بونی تلمیح ایده‌یم
ممکنی لفظ ایله توضیح ایده‌یم
بولوط اولمازسه بخارات هوا
او لطافتله کورونمز ایدا
بولوطی حس ایده‌مز لامسه‌مز
صو اولنجه ایدرز هپ تمیز
صو طوننجه قاتیلوب شکله کییر
آیروب صکره ینه اصله ایرر
اولا یوقدی بوزک اشکالی

نره دن چيقدى اونك احوالى
صفت عارضه ذات بخار
اولدى هر مرتبه سنده سيار
صفت عارضه ده، عسل عدم
باق دوشون، ايسته حدوث، ايسته قدم
ايسته موجود حقيقى لطيف
ايلدى كندىنى بويله تكثيف
بو صور فيشقىر اوندن دائم
او وجوددر بو نظامه حاكم
هپ اونكدر بتون اوصاف صور
ظن ايدرسك كه صورتون بو هنر
طوپنك حالقى بو نور مابين
كوردى وهمك اونى بو وهم جبين
سن اونى ماده مى صانديك ساده
بونى بيل كه يارى يولدر ماده
عقل وهمى ايله بوندن فضله
كيره مزسك او حقيقى اصله
فن سنى ماده ايچنده چويرر
صوكره ظلمتلىر ايچنده دويرر
ايسته دوستم بو سببدن يازديك
وهمكى عين حقيقت صانديك

سكا كوستردى او وهمك برى، چوق
طولويى بوش، بوشى مالى، وارى يوق

توفيق فكرت بك دييور:

شيمدى بى خوف و جنان و نيران
سوزهرم فطره تي حيران، حيران
بن نه معبود و نه موبد بيليرم
كنديمى خلخته عابد بيليرم
كوكده بكلرجه ساجد كورورم
آنده وجدانمى ساجد كورورم
بو سجود ايشته بنم طاعاتم،
بو عبادتله كچ ساعاتم،
بو عبادتده فخور و خرم
بن بنى بر قايدان فرق ايتمم

جواب

آفرين سفسطه پرداز استاد
ينه بر سفسطه ايتدك ايجاد
اولا خلخته خالق لازم
اونى نفى ايتمش ايدك استادم
خالق اولمازسه نصل خلقت اولور؟

اوکا طایمق، نه بیوق غفلت اولور
ثانیاً عابده معبود ایستر
سن اوکا یوق دیدک استاد هنر
بو عبادت کیمه در ای شاشقین
نه قدر قوت وهمک طاشقین
هر طرف سنجه بتون بوشلقدر
بوشلغه طایمه نه سرخوشلقدر
باده وهم ایله سرمست اولدک
ایشته اوندن بو قدر پست اولدک
ترهات اولدی کلامک بویله
هیچ دوشونمه هزیانلر سویله،
ثالثاً اویمادی فعلک سوزیکه
بو نیچن چاریمادی بیلیم کوزیکه
قایا سوزدن متأثر اولماز
نه دیسهک هیچ هتغیر اولماز
سکا زانغوچ ده نیلنجه لرزان
حقه، پیغمبره ایتدک هزیان
او زواللی قایا محویتله،
آیاق آلتنده کزر زلتله،
سن سنی بر قایادن فرق ایتدک
سکا زانغوچ دینی اینجیتدک

بیل که دوستم قایا سندن افضل
بویله انسان ده بھایمدن اضل

توفیق فکرت بک دیبور:

بر مینیک قوشله برز طایمقده
بن ده تھلیل ایدرم اسحاقده
طوغریلق حب وفا، محویت
مرحمت، خیر و جمیت، نصفت
صوکره بر شاعره زانغوچ دیمه مک
ایشته وجدانمه بونلر محرک

جواب

قوشله بر اولسهک اکر طایمقده
اویله مستغرق اولوردک حقدہ
او مینیک سوق طبیعتله یاشار
او طبیعت که بتون حقله چوشار
حالی تفویض و توکل دائم
اعوجاجات و فساددن سالم
نفسنی خالقه ایتمش تودیعی
یاشایور کیمسه لره یوق ضرری
او زواللی یر ایچر ما حضری

نغمه حق حقی تسبیح و صلاة
ایشی دائم بو عبادتده ثبات
ایکی اوچ درلو کورونمز او مینیک
ساده در حالی اونک یوق ایکیلک
بر دوشون سنده عجب بویله میسک؟
بنجه سن بو بشرک بر غمیسک
او آچیقدر کورونور سن قاپالی
صاف او یکپاره قماشن یامالی
قلبنی حقنه، پیغمبرینه،
ربط ایدنلردن آ ظالم سکا نه
نام شعر آلتنه قویدک زهری
اونی نصفت دیه صاتدک جهری
بومیدر خلقه سنک مرحمتک؟
مومیدر؟ مفخرتک معرفتک
بومیدر خیر، سنک عندکده
بوکا شرلرده ایدر هپ خنده
خیر و شری ایده مزکن تمیز
خامه طعنکی ایتدک تھزیز
حقه، پیغمبره تطویل زبان
نیجه بیک مسلمه قارشى حزیان
بو انانیت فرعونانه

سنی فیلاتدی جه خزلانه
خلق محویته بیکانه ایکن
دم اورورسک ینه محویتدن
بوکا دوستم شیماریقلق دیرلر
اونه فنذر، نه ادبدر، نه هنر
بوشلغه دوشدک ایسه وار سن دوش
درلو اوهامک ایله اورده دوکوش
چکمه هم جنسکی یأس عدمه
سن دوش آنجق او غمکله ندمه
وار ایسه خب وفا و یاری
شریکی نفسکه حصر ایت باری

حکم محقیق

بر تفکردن عبارت انسان
متباقیسی اونک أت ایله قان
فکر تمیزی اولنجه فاسد
اولور انسانلغی آرتق کاسد
(والسلام علی من اتبع الهدی)